

A SZENTATYA, FERENC PÁPA ÜZENETE
AZ ELVÁNDORLÓK ÉS MENEKÜLTEK 107. VILÁGNAPJÁRA

2021. szeptember 26.

„Egy mind nagyobb *mi* felé”

Kedves Testvéreim!

A *Fratelli tutti* enciklikában egy olyan aggodalmat és reményt fejeztem ki, amely továbbra is fontos helyet foglal el szívemben: „Ha ez az egészségügyi válság elmúlik, az lenne a legrosszabb válaszuk, ha még mélyebbre merülnénk a lázas fogyasztás és az egoista önvédelem új formáiba. Adja az Ég, hogy a végén többé ne a »többiek«, hanem csak a »mi« létezzék” (*Fratelli tutti*, 35).

Ezért arra gondoltam, hogy az idei üzenetet az *elvándorlók és menekültek világnapjára* az „Egy mind nagyobb *mi* felé” témának szentelem, így szeretnék világos horizontot kijelölni e világban járt közös utunk számára.

Ennek a „mi”-nek a története

Ez a horizont már Isten teremtő tervében is jelen van: „Isten megteremtette az embert, saját képmására, Isten képmására teremtette, férfinak és nőnek teremtette őket. Isten megáldotta őket, és így szólt hozzájuk: »Legyetek termékenyek, szaporodjatok!»” (Ter 1,27–28). Isten férfinak és nőnek teremtett bennünket, különbözőnek és egymást kiegészítőnek, hogy egy olyan „mi”-t alkossunk, amelynek az a rendeltetése, hogy a nemzedékek sokasodásával mind nagyobb legyen. Isten saját képmására teremtett bennünket, saját egy és háromságos lényének képmására, sokféleségben megvalósuló közösségnek teremtett.

Amikor engedetlensége miatt az ember elfordult Istentől, ő irgalmában nem az egyes embereknek, hanem egy népnek akarta felkínálni a kiengesztelődés lehetőségét, egy „mi”-nek, amely az egész emberi családot és minden népet átölelni hivatott: „Íme, Isten hajléka az emberek között! Ő velük fog lakni, és ők az ő népe lesznek, és maga Isten lesz velük” (Jel 21,3).

Tehát az üdvtörténetnek a kezdetén, akárcsak a végén egy *mi* áll, középpontjában Krisztus misztériumával, aki azért halt meg és támadt fel, hogy „mindnyájan egyek legyenek” (Jn 17,21). Ez a mostani időszak azonban azt mutatja, hogy ez az Isten által akart *mi*

megtört és széttöredezett, megsérült és eltorzult, ami még nyilvánvalóbbá válik az olyan nagyobb válságok idején, mint amilyen a jelenlegi világjárvány is. A nacionalizmus bezárkózó és agresszív formái (vö. *Fratelli tutti*, 11) és a radikális individualizmus (vö. uo. 105) rombolják és megosztják a „mi”-t mind a világban, mind az Egyházon belül. A legnagyobb árat viszont azok fizetik meg, akik legkönnyebben válhatnak *másokká*: a külföldiek, a migránsok, a kirekesztettek, az egzisztenciális perifériákon élők.

Az igazság azonban az, hogy mindannyian egy hajóban evezünk, és azon kell munkálkodnunk, hogy ne legyenek többé falak, melyek elválasztanak, ne legyenek többé *mások*, hanem csak egyetlen *mi*, olyan nagy, mint az egész emberiség. Ezért szeretném ezért megragadni az alkalmat, hogy ezen a világnapon kettős felhívást intézzek mindegyiknek a katolikus hívőkhöz, majd pedig a világ minden emberéhez, hogy együtt haladjunk előre egy mind nagyobb *mi* felé.

Egy mind katolikusabb Egyház

A Katolikus Egyház tagjai számára ez a felhívás azzal az elkötelezettséggel jár, hogy egyre hűségesebbek legyünk *katolikus* mivoltunkhoz, megvalósítva azt, amit Szent Pál tanított az efezusi közösségnek: „Egy a test és egy a Lélek, mint ahogy hivatástok is egy reményre szól. Egy az Úr, egy a hit, egy a keresztség” (Ef 4,4–5).

Az Egyház katolicitása, egyetemessége ugyanis olyan valóság, amelyet minden korban vállalni kell és meg kell élni, az Úr akarata és kegyelme szerint, aki megígérte, hogy mindig velünk lesz, egészen a világ végezetéig (vö. Mt 28,20). Szentlelke képessé tesz bennünket arra, hogy mindenkit magunkhoz öleljünk, hogy sokféleségben megvalósuló közösséget építsünk, hogy a különbségeket egymással összhangba hozzuk anélkül, hogy egy személytelen egyformaságot erőltetnénk. Az idegenek, a migránsok és a menekültek sokféleségével való találkozásban, valamint az ebből a találkozásból kialakuló, kultúrák közötti párbeszédben lehetőségünk van arra, hogy Egyházként növekedjünk és gazdagítsuk egymást. Minden megkeresztelt ugyanis, bárhol éljen is, jog szerinti tagja a helyi egyházi közösségnek, tagja az egyetlen Egyháznak, lakója az egyetlen háznak, tagja az egyetlen családnak.

A katolikus hívők meghívást kaptak arra, hogy mindegyikük abban a közösségében, ahol él, azon dolgozzék, hogy az Egyház egyre befogadóbbá váljon, teljesítve Jézus Krisztusnak az apostolokra bízott küldetését: „Menjetek, és hirdessétek: Közel van a mennyek országa! Betegeket gyógyítsatok meg, halottakat támasszatok fel, leprásokat tisztítsatok meg, ördögöket űzzetek ki! Ingyen kaptátok, ingyen is adjátok” (Mt 10,7–8).

Ma az Egyháznak az a feladata, hogy kilépjen az egzisztenciális perifériák utcáira, hogy gyógyítsa a megsebzetteket és megkeresse az eltévedteket, előítéletek, félelem és prozelitizmus nélkül, sőt készen arra, hogy sátrát kinyitva mindenkit befogadjon. Az egzisztenciális perifériákon élők között számtalan bevándorlót, menekültet, kitelepítettet találunk, továbbá az emberkereskedelem áldozatait, akiknek az Úr ki akarja nyilvánítani szeretetét és üdvösségét. „A mostani migrációs mozgások új missziós »frontnak« tekinthetők, kiváltságos lehetőségnek arra, hogy Jézus Krisztust és az evangélium üzenetét otthonunk elhagyása nélkül hirdessük, és konkrét tanúságot tegyünk a keresztény hitről szeretetben, a más vallási közösségek iránti mély tisztelettel. A más felekezetekhez és vallásokhoz tartozó migránsokkal és menekültekkel való találkozás termékeny talajt jelent az őszinte és gazdagító ökumenikus és vallásközi párbeszéd növekedéséhez” (*A migránsok lelkipásztori ellátásával megbízott szervezetek országos vezetőihez intézett beszéd*, 2017. szeptember 22.).

Egy mind befogadóbb világ

Azzal a felhívással fordulok a világon élő valamennyi ember felé, hogy együtt haladjunk egy mind nagyobb *mi* felé, hogy helyreállítsuk az emberi családot, hogy együtt építsünk egy igazságos és békés jövőt, biztosítva azt, hogy senki se legyen kizárva.

Társadalmaink jövője „színes” lesz, amelyet a sokszínűség és a kultúrák közötti kapcsolatok gazdagítanak. Következésképpen most meg kell tanulnunk harmóniában és békében együtt élni. Számomra különösen is kedves az az *Apostolok cselekedeteiben* szereplő jelenet, amikor az Egyház pünkösdi „megkeresztelkedésének” napján, közvetlenül a Szentlélek leszállása után a jeruzsálemi nép hallgatja az üdvösség hirdetését: „Mi pártusok, médek, elamiták és Mezopotámiának, Júdeának, Kappadóciának, Pontusznak, Ázsiának, Frígiának, Pamfíliának, Egyiptomnak és Líbia Cirene körüli részének lakói, a Rómából való zarándokok, zsidók és prozeliták, krétaiak és arabok: halljuk, hogy a mi nyelvünkön hirdetik Isten nagy tetteit” (ApCsel 2,9–11).

Ez az új Jeruzsálem eszményképe (vö. Iz 60; Jel 21,3), ahol minden nép békében és egyetértésben él, Isten jóságát és a teremtés csodáit dicsőítve. De annak érdekében, hogy ezt az eszményt elérjük, mindannyiunknak azon kell dolgoznunk, hogy lebontsuk a minket elválasztó falakat és olyan hidakat építsünk, amelyek elősegítik a találkozás kultúráját és tudatosítják belső egymásrataltságot. E szempontból a jelenlegi migrációs hullámok lehetőséget nyújtanak arra, hogy legyőzzük félelmeinket, és hagyjuk, hogy más emberek sokszínű gazdagsága gyarapítson. Tehát ha akarjuk, a határokat a találkozás kiemelt helyeivé alakíthatjuk, ahol egy mind nagyobb *mi* csodája ragyoghat fel.

Arra kérek minden férfit és nőt világszerte, hogy használják fel jól az ajándékokat, amelyeket az Úr ránk bízott, hogy teremtését megőrizzük és még szebbé tegyük. „Egy főember – mondta Jézus – messze földre indult, hogy királyságot szerezzen magának, s aztán visszatérjen. Magához hívatta tíz szolgáját, adott nekik tíz minát, és így szólt hozzájuk: »Kamatoztassátok, míg vissza nem térek«” (Lk 19,12–13). Az Úr bennünket is számon fog kérni! Annak érdekében, hogy közös Otthonunkat megfelelő módon gondozzuk, mind nagyobb és egyre több közös felelősséget vállaló „mi”-vé kell válnunk abban a mély meggyőződésben, hogy bármi jót teszünk a világban, azt a jelen és a jövő nemzedékekért tesszük. Olyan személyes és kollektív elkötelezettségről beszélek, amely minden testvérünket és nővérünket felvállalja, akik továbbra is szenvednek, miközben egy fenntarthatóbb, kiegyensúlyozottabb és befogadóbb fejlődésért dolgozunk. Olyan elköteleződés ez, amely nem tesz különbséget őshonosok és külföldiek, helyben lakók és vendégek között, hiszen ez közös kincs, amelynek gondozásából is jótéteményeiből senki sem zárható ki.

Az álmok elkezdődik

Joel próféta megjövendölte a messiási jövőt mint a Szentlélek által ihletett álmok és látomásokat idejét: „Mindezek után kiárasztom Lelkemet minden testre. Fiaitok és leányaitok jövendölni fognak, véneitek álmokat álmodnak, ifjaitok meg látomásokat látnak” (Jo 3,1). Arra kaptunk meghívást, hogy együtt álmodjunk! Nem szabad félnünk attól, hogy álmodjunk, és hogy egyetlen emberiségként álmodjunk, mint útitársak ugyanazon az úton, mint ugyanannak a földnek, közös otthonunknak a gyermekei, akik mindnyájan testvérek (vö. *Fratelli tutti* 8).

Imádság

Szent és szeretett Atyánk,
Fiad, Jézus azt tanította nekünk,
hogy nagy öröm van a mennyben,
amikor valaki, aki elveszett, megkerült,
amikor, valakit, aki kirekesztett, elutasított vagy eldobott volt,
visszafogadtuk a „mi”-nkbe,
amely így mind nagyobbá és nagyobbá válik.

Kérünk, add meg Jézus követőinek
és minden jóakarátú embernek
a kegyelmet, hogy akaratod szerint cselekedjenek a világban.
Áldj meg minden befogadó és segítő tettet,
mely a száműzetésben élőket visszahozza
a társadalom és az Egyház „mi”-jébe,
hogy földünk olyan legyen,
amilyenek teremtetted:
minden testvér és nővér közös otthona. Ámen.

*Kelt Rómában, a Lateráni Szent Jánosnál, 2020. május 3-án, Szent Jakab és Fülöp
apostolok ünnepén.*

Ferenc